

Presidència de la Generalitat

LLEI 4/2012, de 15 d'octubre, de la Generalitat, per la qual s'aprova la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana. [2012/9565]

Sia notori i manifest a tots els ciutadans que Les Corts han aprovat i jo, d'acord amb el que establixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del rei, promulgue la Llei següent:

PREÀMBUL

I

Les diferents declaracions internacionals de drets han reconegut drets socials que, per la seua vinculació al progrés econòmic i social, han ampliat i reforçat la protecció social, jurídica i econòmica. La Constitució Espanyola de 1978 ha consagrat, així mateix, estos drets, fonamentalment en el capítol III, denominat «Dels principis rectors de la política social i econòmica», del títol I dedicat als drets i deures fonamentals.

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana establix un nou marc de garantia i protecció de la ciutadania. S'introdueix un nou títol II sobre els drets de les valencianes i els valencians, ambiciós i complex al mateix temps pel que fa a elevar la garantia dels drets subjectius, aconseguir la universalitat de protecció a la ciutadania i respondre a les demandes creixents de la societat actual.

Este reconeixement implica no sols una meta que calia aconseguir atés el desenrotllament econòmic, social i cultural que s'ha produït en la Comunitat Valenciana des de la seua creació, sinó també un punt de partida per a la consecució d'una major qualitat de vida en el nostre territori.

En este sentit, l'article 10.2 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana determina que, a través d'una llei de les Corts, s'elaborarà una carta de drets socials de la Comunitat Valenciana «que contindrà el conjunt de principis, drets i directrius que informen l'actuació pública de la Generalitat en l'àmbit de la política social».

D'acord amb la dita previsió i a fi de consagrar la rellevància dels drets socials en la vida de la Comunitat Valenciana, la present llei té com a objecte l'aprovació de la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana.

II

En la mesura que l'objecte de la carta és l'establiment del conjunt de principis, drets i directrius que informen l'actuació pública de la Generalitat en l'àmbit de la política social, s'ha optat, en termes generals, per l'enunciació dels drets i, si és el cas, de les mesures que en tot cas hauran de ser adoptades per a garantir-los, remetent-ne el desplegament a les normes específiques que regulen cada un dels drets.

Pel que fa al desplegament ulterior, s'ha de tindre en compte que, en alguns casos, la Comunitat Valenciana ja compta amb una regulació específica, com la Llei que regula l'Estatut de les Persones amb Discapacitat, la Llei de Protecció Integral de la Infància i Adolescència, la Llei d'Igualtat entre Hòmens i Dones, la Llei d'Integració de les Persones Immigrants, la Llei de Protecció a la Maternitat o la Llei de Joventut.

Al seu torn, s'ha garantit la participació de la ciutadania en l'elaboració no sols del present text normatiu i de les seues eventuals modificacions, sinó també en el disseny i l'execució de les polítiques que siguen aplicables en desplegament dels drets socials que es reconeixen en la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana.

III

El títol preliminar establix les disposicions generals, com ara l'objecte de la carta, els principis generals d'actuació de la Generalitat en relació amb els drets socials, els principis informadors de l'actuació

Presidencia de la Generalitat

LEY 4/2012, de 15 de octubre, de la Generalitat, por la que se aprueba la Carta de Derechos Sociales de la Comunitat Valenciana. [2012/9565]

Sea notorio y manifiesto a todos los ciudadanos que Les Corts han aprobado y yo, de acuerdo con lo establecido por la Constitución y el Estatuto de Autonomía, en nombre del rey, promulgo la siguiente Ley:

PREÀMBULO

I

Las diferentes declaraciones internacionales de derechos han reconocido derechos sociales que, por su vinculación al progreso económico y social, han ido ampliando y reforzando la protección social, jurídica y económica. La Constitución Española de 1978 ha consagrado, asimismo, dichos derechos, fundamentalmente en el capítulo III, denominado «De los principios rectores de la política social y económica», del título I dedicado a los derechos y deberes fundamentales.

El Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana establece un nuevo marco de garantía y protección de la ciudadanía. Se introduce un título II sobre los derechos de los valencianos y las valencianas novedoso, ambicioso y complejo al mismo tiempo en cuanto a elevar la garantía de los derechos subjetivos, alcanzar la universalidad de protección a la ciudadanía y responder a las demandas crecientes de la sociedad actual.

Dicho reconocimiento supone no sólo una meta que había que alcanzar dado el desarrollo económico, social y cultural que se ha producido en la Comunitat Valenciana desde su creación, sino también un punto de partida para la consecución de una mayor calidad de vida en nuestro territorio.

En este sentido, el artículo 10.2 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana determina que, a través de una ley de Les Corts, se elaborará una carta de derechos sociales de la Comunitat Valenciana «que contendrá el conjunto de principios, derechos y directrices que informen la actuación pública de la Generalitat en el ámbito de la política social».

De acuerdo con dicha previsión y con el fin de consagrar la relevancia de los derechos sociales en la vida de la Comunitat Valenciana, la presente Ley tiene por objeto la aprobación de la Carta de Derechos Sociales de la Comunitat Valenciana.

II

En la medida en que el objeto de la carta es el establecimiento del conjunto de principios, derechos y directrices que informen la actuación pública de la Generalitat en el ámbito de la política social, se ha optado, en términos generales, por la enunciació de los derechos y, en su caso, de las medidas que en todo caso habrán de ser adoptadas para la garantía de los mismos, remitiendo su desarrollo a las normas específicas que regulen cada uno de los derechos.

En lo que se refiere al desarrollo ulterior, se ha de tener en cuenta que, en algunos casos, la Comunitat Valenciana ya cuenta con una regulación específica, como la Ley que regula el Estatuto de las Personas con Discapacidad, la Ley de Protección Integral de la Infancia y Adolescencia, la Ley de Igualdad entre Hombres y Mujeres, la Ley de Integración de las Personas Inmigrantes, la Ley de Protección a la Maternidad o la Ley de Juventud.

A su vez, se ha garantizando la participación de la ciudadanía en la elaboración no sólo del presente texto normativo y de sus eventuales modificaciones, sino también en el diseño y ejecución de las políticas que resulten de aplicación en desarrollo de los derechos sociales que se reconocen en la Carta de Derechos Sociales de la Comunitat Valenciana.

III

El título preliminar establece las disposiciones generales, tales como el objeto de la carta, los principios generales de actuación de la Generalitat en relación con los derechos sociales, los principios informadores

dels poders públics de la Comunitat Valenciana a l'efecte d'aconseguir la protecció social de determinats col·lectius o les previsions relatives al desenvolupament, interpretació i aplicació de la carta i a la prohibició d'utilització d'un llenguatge no discriminatori per part de les institucions i administracions de la Generalitat.

IV

El títol I conté els drets, principis i directrius en l'àmbit de la política social, prenent com a referència no sols els textos jurídics internacionals més rellevants en la matèria, com són l'article 25 de la Declaració Universal de Drets Humans, l'article 14 de la Carta Social Europea o la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, sinó també les normes que respecte d'això es contenen en els articles 9.2 i 10.1 de la Constitució Espanyola i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

En este marc, el títol I de la present llei estableix els drets, principis i directrius en l'àmbit dels servicis socials, d'acord amb la competència exclusiva que correspon a la comunitat autònoma en esta matèria, segons l'actual article 49.1.24.^a de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana (abans, article 34.24.^a), a l'empara de la qual es va aprovar la Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat, de Servicis Socials.

V

El títol II es dedica a la igualtat de dones i hòmens.

D'acord amb la regulació continguda en l'article 14 de la Constitució Espanyola i en els articles 10.3 i 11 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, el títol II té com a objecte la igualtat entre dones i hòmens, si bé este títol no esgota les diferents manifestacions de la igualtat de dones i hòmens en la mesura que el dit principi es projecta en la regulació d'altres drets, fonamentalment en l'àmbit familiar, laboral i educatiu, en els quals se n'establixen les corresponents manifestacions.

VI

La protecció de la família és una constant en les declaracions de drets, com la Declaració Universal de Drets Humans, el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals, la Carta Social Europea o la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

La Constitució Espanyola disposa en l'article 39 que els poders públics asseguren la protecció social, econòmica i jurídica de la família. D'acord amb això, l'article 10 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana inclou, en primer lloc, dins dels àmbits d'actuació primordial de la Generalitat, la defensa integral de la família.

En este marc, el títol III de la carta es dedica a la defensa integral de la família. S'hi s'inclouen, entre altres aspectes, els principis informadors de l'actuació per a la protecció de les famílies, així com disposicions relatives a la protecció de la maternitat i a la protecció de les famílies nombroses.

De la mateixa manera, es reconeix la protecció de les situacions d'unió legalitzades, en desplegament del que preceptua respecte d'això l'article 10 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

VII

El títol IV es referix a les persones amb discapacitat.

De conformitat amb la normativa de caràcter internacional i de la Unió Europea, així com estatal, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana garanteix en l'actual article 13 la protecció dels drets a les persones amb discapacitat. En particular, s'estableix que l'actuació de la Generalitat ha de comprendre, necessàriament, els aspectes que s'indiquen a continuació. En primer lloc, la Generalitat procurarà la igualtat d'oportunitats, la integració i l'accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, per mitjà de la implantació de mesures d'acció positiva, i impulsarà l'accessibilitat espacial per a instal·lacions, edificis i servicis públics. En segon lloc, la Generalitat haurà de regular les prestacions i ajudes previstes en l'Estatut d'Autonomia de la

de la actuación de los poderes públicos de la Comunitat Valenciana a los efectos de lograr la protección social de determinados colectivos, o las previsions relativas al desarrollo, interpretación y aplicación de la carta y a la prohibición de utilización de un lenguaje no discriminatorio por parte de las instituciones y administraciones de la Generalitat.

IV

El título I contiene los derechos, principios y directrices en el ámbito de la política social, tomando como referencia no sólo los textos jurídicos internacionales más relevantes en la materia, como lo son el artículo 25 de la Declaración Universal de Derechos Humanos, el artículo 14 de la Carta Social Europea, o la Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea, sino también las normas que al respecto se contienen en los artículos 9.2 y 10.1 de la Constitución Española y en el Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

En este marco, el título I de la presente ley establece los derechos, principios y directrices en el ámbito de los servicios sociales, de acuerdo con la competencia exclusiva que le corresponde a la comunidad autónoma en esta materia, según el actual artículo 49.1.24.^a del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana (antes, artículo 34.24.^a), al amparo de la cual se aprobó la Ley 5/1997, de 25 de junio, de la Generalitat, de Servicios Sociales.

V

El título II se dedica a la igualdad de mujeres y hombres.

De acuerdo con la regulación contenida en el artículo 14 de la Constitución Española y en los artículos 10.3 y 11 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, el título II tiene por objeto la igualdad entre mujeres y hombres, si bien este título no agota las diferentes manifestaciones de la igualdad de mujeres y hombres en la medida en que dicho principio se proyecta en la regulación de otros derechos, fundamentalmente en el ámbito familiar, laboral y educativo, en los que se establecen sus correspondientes manifestaciones.

VI

La protección de la familia es una constante en las declaraciones de derechos, como la Declaración Universal de Derechos Humanos, el Pacto Internacional de Derechos Económicos, Sociales y Culturales, la Carta Social Europea o la Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea.

La Constitución Española dispone en su artículo 39 que los poderes públicos aseguran la protección social, económica y jurídica de la familia. De acuerdo con ello, el artículo 10 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana incluye, en primer lugar, dentro de los ámbitos de actuación primordial de la Generalitat, la defensa integral de la familia.

En este marco, el título III de la carta se dedica a la defensa integral de la familia. En el mismo se incluyen, entre otros aspectos, los principios informadores de la actuación para la protección de las familias, así como disposiciones relativas a la protección de la maternidad y a la protección de las familias numerosas.

De igual modo, se reconoce la protección de las situaciones de unión legalizadas, en desarrollo de lo preceptuado al respecto por el artículo 10 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

VII

El título IV se refiere a las personas con discapacidad.

De conformidad con la normativa de carácter internacional y de la Unió Europea, así como estatal, el Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana garantiza en su actual artículo 13 la protección de los derechos a las personas con discapacidad. En particular, se establece que la actuación de la Generalitat ha de comprender, necesariamente, los aspectos que se indican a continuación. En primer lugar, la Generalitat procurarà la igualdad de oportunidades, la integración y la accesibilidad universal de las personas con discapacidad, mediante la implantación de medidas de acción positiva, e impulsará la accesibilidad espacial para instalaciones, edificios y servicios públicos. En segundo lugar, la Generalitat deberá regular las prestaciones y ayudas previstas en el Estatut

Comunitat Valenciana i que es puguen establir per a les persones amb discapacitat.

VIII

El títol V es dedica a les persones immigrants.

L'article 10.3 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en descriure els àmbits en què la Generalitat centrarà els seus esforços en polítiques socials d'integració, assenyalava que en «tot cas, l'actuació de la Generalitat se centrarà primordialment en els àmbits següents: [...] drets i atenció social de les persones immigrants amb residència en la Comunitat Valenciana». I tot això en plena consonància amb el que disposa l'article 9.2 de la Constitució i amb les polítiques públiques europees, en les quals la integració de les persones immigrants en les societats d'acollida s'ha convertit en una qüestió clau.

És per això que s'inclouen en esta llei les persones immigrants com un dels col·lectius que mereixen especial protecció social per part de la Generalitat.

IX

El títol VI de la carta regula el sistema de garanties que, d'acord amb les competències de la Comunitat Valenciana, poden establir-se per a fer efectius els drets reconeguts en la carta i salvaguardar la regulació continguda en esta.

X

Finalment, i pel que fa a les competències de la Comunitat Valenciana per a aprovar la present Carta de Drets Socials, els articles 49.1.4.^a, 9.ª, 12.ª, 23-28.ª, 49.3.16.^a, 50.6; 53 i 54 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana atribueixen a la Generalitat la competència sobre les matèries objecte d'esta carta.

TÍTOL PRELIMINAR **Disposicions generals**

Article 1. Objecte de la carta

La Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana té com a objecte articular el conjunt de principis, drets i directrius que informen l'actuació pública de la Generalitat en l'àmbit de la política social, i és expressió de la convivència social de les valencianes i els valencians.

Article 2. Els drets socials

D'acord amb el que preveu l'article 10 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, els drets socials de les valencianes i els valencians representen un àmbit inseparable del respecte dels valors i drets universals de les persones i constitueixen un dels fonaments cívics del progrés econòmic, cultural i tecnològic de la Comunitat Valenciana.

Article 3. Principis generals d'actuació

1. La Generalitat defensarà i promourà els drets socials de les valencianes i els valencians i vetlarà pel compliment dels seus deures. Així mateix, en el marc de les seues competències, promourà les condicions necessàries perquè els drets socials de cada persona i dels grups i col·lectius en què s'integren siguen objecte d'una aplicació real i efectiva.

2. L'actuació de la Generalitat, en l'àmbit de la Carta de Drets Socials de la Comunitat Valenciana, estarà sotmesa als principis i les directrius següents:

a) Principi de vinculació dels poders públics als drets i les llibertats reconeguts en la Constitució Espanyola, la Carta Social Europea i en aquells altres instruments internacionals de protecció dels drets humans, individuals i col·lectius vàlidament ratificats per Espanya.

b) Principi de transversalitat, segons el qual les polítiques socials que es deriven dels drets socials arrellegats en esta llei resultaran

d'Autonomia de la Comunitat Valenciana y que se puedan establecer para las personas con discapacidad.

VIII

El título V se dedica a las personas inmigrantes.

El artículo 10.3 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, al describir los ámbitos en los que la Generalitat centrará sus esfuerzos en políticas sociales de integración, señala que «en todo caso, la actuación de la Generalitat se centrará primordialmente en los siguientes ámbitos: [...] derechos y atención social de las personas inmigrantes con residencia en la Comunitat Valenciana». Y todo ello en plena consonancia con lo dispuesto en el artículo 9.2 de la Constitución y con las políticas públicas europeas, en las que la integración de las personas inmigrantes en las sociedades de acogida se ha convertido en una cuestión clave.

Es por ello que se incluye en esta ley a las personas inmigrantes como uno de los colectivos que merecen especial protección social por parte de la Generalitat.

IX

El título VI de la carta regula el sistema de garantías que, de acuerdo con las competencias de la Comunitat Valenciana, pueden establecerse para hacer efectivos los derechos reconocidos en la carta y salvaguardar la regulación contenida en la misma.

X

Finalmente, y en lo que se refiere a las competencias de la Comunitat Valenciana para aprobar la presente Carta de Derechos Sociales, los artículos 49.1.4.^a, 9.ª, 12.ª, 23-28.ª, 49.3.16.^a, 50.6; 53 y 54 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana atribuyen a la Generalitat la competencia sobre las materias objeto de esta carta.

TÍTULO PRELIMINAR **Disposiciones generales**

Artículo 1. Objeto de la carta

La Carta de Derechos Sociales de la Comunitat Valenciana tiene por objeto articular el conjunto de principios, derechos y directrices que informan la actuación pública de la Generalitat en el ámbito de la política social, siendo expresión de la convivencia social de los valencianos y las valencianas.

Artículo 2. Los derechos sociales

De acuerdo con lo previsto en el artículo 10 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, los derechos sociales de los valencianos y las valencianas representan un ámbito inseparable del respeto de los valores y derechos universales de las personas y constituyen uno de los fundamentos cívicos del progreso económico, cultural y tecnológico de la Comunitat Valenciana.

Artículo 3. Principios generales de actuación

1. La Generalitat defenderá y promoverá los derechos sociales de los valencianos y las valencianas y velará por el cumplimiento de sus deberes. Asimismo, en el marco de sus competencias, promoverá las condiciones necesarias para que los derechos sociales de cada persona y de los grupos y colectivos en que se integren sean objeto de una aplicación real y efectiva.

2. La actuación de la Generalitat, en el ámbito de la Carta de Derechos Sociales de la Comunitat Valenciana, estará sometida a los siguientes principios y directrices:

a) Principio de vinculación de los poderes públicos a los derechos y libertades reconocidos en la Constitución Española, la Carta Social Europea y en aquellos otros instrumentos internacionales de protección de los derechos humanos, individuales y colectivos válidamente ratificados por España.

b) Principio de transversalidad, según el cual las políticas sociales que se deriven de los derechos sociales recogidos en esta ley resultarán

d'aplicació transversal sobre el conjunt de l'actuació de l'administració de la Generalitat.

c) Principi de participació ciutadana, per mitjà del qual es garantirà la participació de la ciutadania en el disseny i l'execució de les polítiques que siguin aplicables en el desenvolupament dels drets socials. La participació s'articularà de conformitat amb allò que s'ha disposat en la normativa autonòmica en matèria de participació ciutadana.

Article 4. Igualtat

1. La Generalitat garantirà la igualtat de drets i deures en tot el territori de la Comunitat Valenciana.

2. La Generalitat instarà els poders de l'Estat perquè procuren la igualtat de drets i deures de totes les persones espanyoles en tot el territori nacional, amb independència de la comunitat autònoma en què residisquen.

Article 5. Prohibició de discriminació

1. Es prohibeix qualsevol discriminació en l'exercici dels drets, així com en el compliment dels deures regulats en la present carta.

2. No obstant això, podran establir-se mesures de discriminació positiva a favor de persones o grups necessitats d'especial protecció.

Article 6. De la promoció i defensa de les persones menors d'edat

1. La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències, vetlarà pel compliment dels drets civils, polítics, socials, econòmics i culturals de les persones menors d'edat, fomentant la seua integració real i efectiva en la societat.

2. L'interès superior de les persones menors d'edat serà considerat de manera primordial en totes les mesures que els afecten que adopten les administracions públiques de la Comunitat Valenciana, així com les institucions privades.

3. Les entitats públiques promouran les accions i mesures necessàries per a facilitar a les persones menors d'edat que patisquen una malaltia prolongada, o algun tipus de discapacitat, la seua integració i atenció en els àmbits familiar, escolar, social, laboral i sanitari.

4. La protecció integral de les persones menors d'edat en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana s'efectuarà d'acord amb les mesures establides a este efecte en la legislació vigent, en especial per la protecció de la salut, prevenció de la malaltia i per una atenció sanitària integral, pel dret a una educació plural i de qualitat, a un medi ambient protegit, a una protecció social suficient i a una vivenda adequada.

5. Les entitats públiques competents en matèria de protecció jurídica de les persones menors d'edat, d'àmbit local i autonòmic, adoptaran les mesures oportunes per a la seua protecció en situació de risc o desamparament, d'acord amb el que disposa la legislació específica de protecció a la infància. Les altres entitats públiques, en l'àmbit de les seues competències, col·laboraran en l'exercici de les mesures adoptades.

6. La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències, emprendre les actuacions i adoptarà els instruments necessaris per a combatre l'absentisme i l'abandó escolar, així com per a garantir l'adequada col·laboració entre la família i les administracions públiques de la Comunitat Valenciana.

Article 7. De la protecció de la joventut

1. La Generalitat desenvoluparà polítiques específiques per a garantir la participació de la joventut en el desenvolupament polític, social, econòmic i cultural de la Comunitat Valenciana. Així mateix, la normativa autonòmica garantirà la participació de la joventut en la planificació i l'execució de polítiques transversals en matèria de joventut.

2. Els principis informadors de les polítiques de la Generalitat en matèria de joventut seran la universalitat de les actuacions, el desenvolupament de valors democràtics, el foment de la participació ciutadana i la solidaritat, la igualtat d'oportunitats, el foment de la llengua i la cultura valenciana, així com la integració social.

Article 8. De la protecció de les persones majors

1. Les persones majors tenen dret a la participació en la vida social, política, econòmica i cultural de la Comunitat Valenciana, en els termes que preveu la normativa autonòmica sobre participació ciutadana.

de aplicació transversal sobre el conjunt de la actuació de la administració de la Generalitat.

c) Principio de participación ciudadana, mediante el que se garantizará la participación de la ciudadanía en el diseño y ejecución de las políticas que resulten de aplicación en el desarrollo de los derechos sociales. La participación se articulará de conformidad con lo dispuesto por la normativa autonómica en materia de participación ciudadana.

Artículo 4. Igualdad

1. La Generalitat garantizará la igualdad de derechos y deberes en todo el territorio de la Comunitat Valenciana.

2. La Generalitat instará a los poderes del Estado para que procuren la igualdad de derechos y deberes de todas las personas españolas en todo el territorio nacional, con independencia de la comunidad autónoma en que residan.

Artículo 5. Prohibición de discriminación

1. Se prohíbe toda discriminación en el ejercicio de los derechos, así como en el cumplimiento de los deberes regulados en la presente carta.

2. No obstante, podrán establecerse medidas de discriminación positiva a favor de personas o grupos necesitados de especial protección.

Artículo 6. De la promoción y defensa de las personas menores de edad

1. La Generalitat, en el ámbito de sus competencias, velará por el cumplimiento de los derechos civiles, políticos, sociales, económicos y culturales de las personas menores de edad, fomentando su integración real y efectiva en la sociedad.

2. El interés superior de las personas menores de edad será considerado de manera primordial en todas las medidas que les afecten que adopten las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana, así como las instituciones privadas.

3. Las entidades públicas promoverán las acciones y medidas necesarias para facilitar a las personas menores de edad que padezcan una enfermedad prolongada, o con algún tipo de discapacidad, su integración y atención en los ámbitos familiar, escolar, social, laboral y sanitario.

4. La protección integral de las personas menores de edad en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana se efectuará de acuerdo con las medidas establecidas al efecto en la legislación vigente, en especial por la protección de la salud, prevención de la enfermedad y por una atención sanitaria integral, por el derecho a una educación plural y de calidad, a un medioambiente protegido, a una protección social suficiente y a una vivienda adecuada.

5. Las entidades públicas competentes en materia de protección jurídica de las personas menores de edad, de ámbito local y autonómico, adoptarán las medidas oportunas para su protección en situación de riesgo o desamparo, conforme a lo dispuesto en la legislación específica de protección a la infancia. Las demás entidades públicas, en el ámbito de sus competencias, colaborarán en el ejercicio de las medidas adoptadas.

6. La Generalitat, en el ámbito de sus competencias, emprenderá las actuaciones y adoptará los instrumentos necesarios para combatir el absentismo y abandono escolar, así como para garantizar la adecuada colaboración entre la familia y las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana.

Artículo 7. De la protección de la juventud

1. La Generalitat desarrollará políticas específicas para garantizar la participación de la juventud en el desarrollo político, social, económico y cultural de la Comunitat Valenciana. Asimismo, la normativa autonómica garantizará la participación de la juventud en la planificación y ejecución de políticas transversales en materia de juventud.

2. Los principios informadores de las políticas de la Generalitat en materia de juventud serán la universalidad de las actuaciones, el desarrollo de valores democráticos, el fomento de la participación ciudadana y la solidaridad, la igualdad de oportunidades, el fomento de la lengua y la cultura valenciana, así como la integración social.

Artículo 8. De la protección de las personas mayores

1. Las personas mayores tienen derecho a la participación en la vida social, política, económica y cultural de la Comunitat Valenciana, en los términos previstos en la normativa autonómica sobre participación ciudadana.

2. Les persones grans tenen dret a rebre dels poders públics una protecció i una atenció integral per a la promoció de la seua autonomia personal i de l'envelliment actiu, en totes les seues possibilitats, que els permeta una vida digna i independent i el seu benestar social i individual, com també a accedir a una atenció gerontològica adequada, en l'àmbit sanitari, social i assistencial, i a percebre prestacions i serveis garantits en els termes que establisquen les lleis.

3. La protecció integral de les persones majors, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, tindrà com a finalitat garantir els drets civils, polítics, socials, econòmics i culturals, així com el dret a la seua autonomia personal, d'acord amb el que es dispose en la legislació vigent.

4. Les polítiques de la Generalitat en esta matèria tindran un caràcter transversal, especialment en l'àmbit sanitari, social i cultural.

Article 9. De la protecció de les persones en situació de dependència

1. La Generalitat garantirà, en l'àmbit de les seues competències, el dret de les persones en situació de dependència a la no-discriminació i a la igualtat d'oportunitats, així com a la seua participació en la vida política, econòmica, cultural i social de la Comunitat Valenciana.

2. Les persones en situació de dependència tenen dret a accedir a les prestacions i a serveis de qualitat que els permeta gaudir d'una digna qualitat de vida que estiguen prevists en la legislació estatal, com també en la normativa autonòmica que la desenvolupe.

3. La protecció dels drets de les persones en situació de dependència es garantirà de conformitat amb les mesures establides en la legislació vigent.

Article 10. Desenvolupament, interpretació i aplicació

Els drets i principis continguts en la present carta no podran ser desenvolupats, interpretats o aplicats de manera que limiten o reduïsquen els drets o principis reconeguts per la Constitució Espanyola, l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana o pels tractats i convenis internacionals ratificats per Espanya.

Article 11. Del llenguatge

D'acord amb el que estableix la disposició addicional quarta de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, les institucions i administracions de la Generalitat evitaran utilitzar un llenguatge que implique discriminació, menyscabament o minusvaloració per a qualsevol persona o col·lectiu.

TÍTOL I **Dels principis, drets i directrius** **en l'àmbit de la política social**

CAPÍTOL I *Disposicions generals*

Article 12. Dels drets en relació amb els serveis socials

La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències, garantirà:

1. El dret a accedir en condicions d'igualtat a les prestacions dels serveis socials.
2. El dret a rebre informació completa sobre les prestacions dels serveis socials.

Article 13. Principis rectors de la política de la Generalitat en l'àmbit dels serveis socials

La Generalitat, en l'àmbit social, realitzarà la seua actuació a fi d'establir un sistema de serveis socials que contribueixca al benestar i al desenvolupament de les persones i dels grups en què s'integren. Així mateix, la dirigirà a la promoció de la convivència, la integració i la cohesió social, la detecció de les necessitats personals i socials i el repartiment equitatiu dels recursos.

Article 14. Principis d'actuació en l'àmbit dels serveis socials

En les actuacions relatives als serveis socials, els poders públics valencians actuaran d'acord amb els principis de responsabilitat pública, participació ciutadana, igualtat i universalitat, globalitat, integració

2. Las personas mayores tienen derecho a recibir de los poderes públicos una protección y una atención integral para la promoción de su autonomía personal y del envejecimiento activo, en todas sus posibilidades, que les permita una vida digna e independiente y su bienestar social e individual, así como a acceder a una atención gerontológica adecuada, en el ámbito sanitario, social y asistencial, y a percibir prestaciones y servicios garantizados en los términos que establezcan las leyes.

3. La protección integral de las personas mayores, en el ámbito de la Comunitat Valenciana, tendrá como finalidad garantizar los derechos civiles, políticos, sociales, económicos y culturales, así como el derecho a su autonomía personal, de acuerdo con lo que se disponga en la legislación vigente.

4. Las políticas de la Generalitat en esta materia tendrán un carácter transversal, especialmente en el ámbito sanitario, social y cultural.

Artículo 9. De la protección de las personas en situación de dependencia

1. La Generalitat garantizará, en el ámbito de sus competencias, el derecho de las personas en situación de dependencia a la no discriminación y a la igualdad de oportunidades, así como a su participación en la vida política, económica, cultural y social de la Comunitat Valenciana.

2. Las personas en situación de dependencia tienen derecho a acceder a las prestaciones y a servicios de calidad que les permita disfrutar de una digna calidad de vida que estén previstos en la legislación estatal, así como en la normativa autonómica que la desarrolle.

3. La protección de los derechos de las personas en situación de dependencia se garantizará de conformidad con las medidas establecidas en la legislación vigente.

Artículo 10. Desarrollo, interpretación y aplicación

Los derechos y principios contenidos en la presente carta no podrán ser desarrollados, interpretados o aplicados de forma que limiten o reduzcan los derechos o principios reconocidos por la Constitución Española, el Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana o por los tratados y convenios internacionales ratificados por España.

Artículo 11. Del lenguaje

De acuerdo con lo dispuesto en la disposición adicional cuarta del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, las instituciones y administraciones de la Generalitat evitarán utilizar un lenguaje que suponga discriminación, menoscabo o minusvaloración para cualquier persona o colectivo.

TÍTULO I **De los principios, derechos y directrices** **en el ámbito de la política social**

CAPÍTULO I *Disposiciones generales*

Artículo 12. De los derechos en relación con los servicios sociales

La Generalitat, en el ámbito de sus competencias, garantizará:

1. El derecho a acceder en condiciones de igualdad a las prestaciones de los servicios sociales.
2. El derecho a recibir información completa sobre las prestaciones de los servicios sociales.

Artículo 13. Principios rectores de la política de la Generalitat en el ámbito de los servicios sociales

La Generalitat, en el ámbito social, desarrollará su actuación con el fin de establecer un sistema de servicios sociales que contribuya al bienestar y al desarrollo de las personas y de los grupos en que se integran. Asimismo, dirigirá la misma a la promoción de la convivencia, la integración y la cohesión social, la detección de las necesidades personales y sociales y el reparto equitativo de los recursos.

Artículo 14. Principios de actuación en el ámbito de los servicios sociales

En las actuaciones relativas a los servicios sociales, los poderes públicos valencianos actuarán de acuerdo con los principios de responsabilidad pública, participación ciudadana, igualdad y universalidad,

i descentralització, desconcentració, transversalitat i coordinació en la gestió.

Article 15. Seguretat i vinculació al territori

1. La Generalitat durà a terme la seua política social atenent la seua aplicació territorial.

2. A més, reconeixerà a les valencianes i als valencians el dret:

a) A la seguretat en el territori, davant dels riscos naturals i induïts i davant de l'absència de recursos hídrics suficients per al consum humà i el desenrotllament de les activitats econòmiques i socials.

b) A disfrutar d'un medi adequat i del paisatge com a actiu cultural, econòmic i identitari.

c) A l'equitat territorial i a acréixer la cohesió social.

d) I a disfrutar d'una vivenda digna, adequada i accessible, sense que això implique el desarrelament de l'entorn a què està associat el desenrotllament de la seua personalitat.

CAPÍTOL II

Drets i principis d'actuació contra la pobresa i l'exclusió social

Article 16. De les persones que patisquen marginació, pobresa o exclusió i discriminació social

1. Els poders públics de la Comunitat Valenciana orientaran les seues polítiques públiques a l'atenció social a persones que patisquen marginació, pobresa o exclusió i discriminació social, a fi d'aconseguir la seua integració social, laboral i econòmica.

2. A fi de lluitar contra la pobresa i facilitar la inserció social, la Generalitat garantix el dret de les valencianes i els valencians amb majors necessitats a la solidaritat.

Article 17. De la renda de ciutadania

1. La Generalitat garantix el dret de la ciutadania a una renda mínima, en els termes que preveu la llei.

2. La renda de ciutadania es configura com a prestació econòmica de caràcter universal, que permet afavorir la inserció sociolaboral de les persones que no tinguen recursos suficients per a mantindre un adequat benestar personal i familiar, atenent principis d'igualtat, solidaritat, subsidiarietat i complementarietat.

3. La renda de ciutadania serà gestionada per la xarxa pública de servicis socials, i la seua prestació queda vinculada al compromís de les persones destinatàries de promoure de manera activa la seua inserció sociolaboral.

CAPÍTOL III

Drets i principis d'actuació per a una educació pública i de qualitat

Article 18. Del dret a l'educació i de l'accés en igualtat de condicions

1. Es garanteix, mitjançant un sistema educatiu públic i de qualitat, el dret constitucional de tots a una educació permanent i de caràcter compensatori.

2. Tots tenen dret a accedir en condicions d'igualtat als centres educatius sostinguts amb fons públics. Per a aquest fi, s'establiran els criteris d'admissió corresponents per tal de garantir-la en condicions d'igualtat i no discriminació.

3. Es fomentarà l'escolarització pública de 0 a 3 anys com a garantia del principi d'igualtat d'oportunitats i com a mesura per a la conciliació laboral i familiar.

4. Es garanteix la gratuïtat de l'ensenyament en els nivells obligatoris i, en els termes que establezca la llei, en l'educació infantil. Tots tenen el dret a accedir, en condicions d'igualtat, al sistema públic d'ajudes i beques a l'estudi en els nivells no gratuïts.

5. Tots tenen dret a accedir a la formació professional i a l'educació permanent en els termes que establezca la llei.

6. Les universitats públiques de la nostra comunitat hi garantiran, en els termes que establezca la llei, l'accés en les mateixes condicions d'igualtat.

globalidad, integración y descentralización, desconcentración, transversalidad y coordinación en la gestión.

Artículo 15. Seguridad y vinculación al territorio

1. La Generalitat desenvoluparà su política social atendiendo a su aplicación territorial.

2. Además reconocerá a las valencianas y los valencianos el derecho:

a) A la seguridad en el territorio, frente a los riesgos naturales e inducidos y frente a la ausencia de recursos hídricos suficientes para el consumo humano y el desarrollo de las actividades económicas y sociales.

b) A disfrutar de un medio adecuado y del paisaje como activo cultural, económico e identitario.

c) A la equidad territorial y a acrecentar la cohesión social.

d) Y a disfrutar de una vivienda digna, adecuada y accesible, sin que ello suponga el desarraigo del entorno al que está asociado el desarrollo de su personalidad.

CAPÍTULO II

Derechos y principios de actuación contra la pobreza y la exclusión social

Artículo 16. De las personas que sufran marginación, pobreza o exclusión y discriminación social

1. Los poderes públicos de la Comunitat Valenciana orientarán sus políticas públicas a la atención social a personas que sufran marginación, pobreza o exclusión y discriminación social, con el fin de lograr su integración social, laboral y económica.

2. Con el fin de luchar contra la pobreza y facilitar la inserción social, la Generalitat garantiza el derecho de los valencianos y las valencianas con mayores necesidades a la solidaridad.

Artículo 17. De la renta de ciudadanía

1. La Generalitat garantiza el derecho de la ciudadanía a una renta mínima, en los términos previstos en la ley.

2. La renta de ciudadanía se configura como una prestación económica de carácter universal, que permite favorecer la inserción sociolaboral de las personas que carezcan de recursos suficientes para mantener un adecuado bienestar personal y familiar, atendiendo a principios de igualdad, solidaridad, subsidiariedad y complementariedad.

3. La renta de ciudadanía será gestionada por la red pública de servicios sociales, y su prestación queda vinculada al compromiso de las personas destinatarias de promover de modo activo su inserción sociolaboral.

CAPÍTULO III

Derechos y principios de actuación para una educación pública y de calidad

Artículo 18. Del derecho a la educación y del acceso en igualdad de condiciones

1. Se garantiza, mediante un sistema educativo público y de calidad, el derecho constitucional de todos a una educación permanente y de carácter compensatorio.

2. Todos tienen derecho a acceder en condiciones de igualdad a los centros educativos sostenidos con fondos públicos. A tal fin, se establecerán los correspondientes criterios de admisión al objeto de garantizarla en condiciones de igualdad y no discriminación.

3. Se fomentará la escolarización pública de 0 a 3 años como garantía del principio de igualdad de oportunidades y como medida para la conciliación laboral y familiar.

4. Se garantiza la gratuidad de la enseñanza en los niveles obligatorios y, en los términos que se establezca en la ley, en la educación infantil. Todos tienen el derecho a acceder, en condiciones de igualdad, al sistema público de ayudas y becas al estudio en los niveles no gratuitos.

5. Todos tienen derecho a acceder a la formación profesional y a la educación permanente en los términos que establezca la ley.

6. Las universidades públicas de nuestra comunidad garantizarán, en los términos que establezca la ley, el acceso a las mismas en condiciones de igualdad.

7. Les persones amb necessitats educatives especials tindran dret a la integració efectiva en el sistema educatiu general d'acord amb el que hi haja disposat en les lleis.

CAPÍTOL IV

Drets i principis d'actuació per a una sanitat pública, universal i de qualitat

Article 19. Del dret a la sanitat i a la protecció de la salut

1. Es garanteix el dret a la protecció de la salut mitjançant un sistema sanitari públic de caràcter universal.

2. Es vetlarà pel compliment dels drets bàsics i fonamentals del pacient en l'àmbit de la sanitat pública i privada, i també per la qualitat de les prestacions i els serveis sanitaris de la Comunitat Valenciana.

3. S'afavorirà la mediació en la resolució dels conflictes que puguen existir amb pacients i la resta d'usuaris de la sanitat.

4. Es promouran una informació i una educació sanitàries adequades, comprensibles i veraces a la Comunitat Valenciana.

5. Es garanteixen els drets als ciutadans de la Comunitat Valenciana de conformitat amb la normativa estatal i autonòmica dictada respecte d'això.

TÍTOL II

De la igualtat entre dones i hòmens

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 20. De la igualtat entre dones i hòmens

1. La Generalitat vetlarà, en tot cas, perquè les dones i els hòmens puguen participar plenament en la vida laboral, social, cultural, familiar i política sense discriminació de cap tipus i garantirà que ho facen en igualtat de condicions, d'acord amb el que preveu a este efecte la normativa vigent.

2. Els poders públics de la Comunitat Valenciana garantiran la transversalitat del principi d'igualtat entre dones i hòmens en totes les seues polítiques.

Article 21. Prohibició de discriminació per raó de sexe

1. Es prohibeix qualsevol tipus de discriminació per raó de sexe, ja siga directa o indirecta.

2. A estos efectes, s'entén per:

a) Discriminació directa: la situació en què es troba una persona que siga, haja sigut o puga ser tractada per raó del seu sexe de manera menys favorable que una altra de distint sexe en situació comparable.

b) Discriminació indirecta: la situació en què una disposició, criteri o pràctica aparentment neutra posa persones d'un sexe determinat en desavantatge particular respecte de persones de l'altre sexe, llevat que esta disposició, criteri o pràctica puga justificar-se objectivament en atenció a una finalitat legítima i que els mitjans per a aconseguir la dita finalitat siguen adequats i necessaris.

Article 22. Prohibició de discriminació a causa de l'orientació sexual

1. Totes les persones tenen dret a no ser discriminades per raó de la seua orientació sexual, i que esta se'ls respecte.

2. Els poders públics de la Comunitat Valenciana desenrotllaran polítiques a fi que es garantisca este dret.

Article 23. Principis i directrius informadors de l'actuació dels poders públics de la Comunitat Valenciana

1. La Generalitat integrarà els principis d'igualtat de tracte i no-discriminació en el desenrotllament de les seues polítiques públiques i adoptarà les mesures que siguen necessàries per a evitar la segregació laboral i per a aconseguir la igualtat retributiva.

2. Els poders públics de la Comunitat Valenciana col·laboraran per a fer efectiu el principi d'igualtat entre dones i hòmens. Així mateix, l'administració de la Comunitat Valenciana col·laborarà amb l'admini-

7. Las personas con necesidades educativas especiales tendrán derecho a su efectiva integración en el sistema educativo general de acuerdo con lo que dispongan las leyes.

CAPÍTULO IV

Derechos y principios de actuación para una sanidad pública, universal y de calidad

Artículo 19. Del derecho a la sanidad y a la protección de la salud

1. Se garantiza el derecho a la protección de la salud mediante un sistema sanitario público de carácter universal.

2. Se velará por el cumplimiento de los derechos básicos y fundamentales del paciente en el ámbito de la sanidad pública y privada, así como por la calidad de las prestaciones y servicios sanitarios de la Comunitat Valenciana.

3. Se favorecerá la mediación en la resolución de los conflictos que puedan existir con pacientes y demás usuarios de la sanidad.

4. Se promoverán una información y una educación sanitarias adecuadas, comprensibles y veraces en la Comunitat Valenciana.

5. Se garantizan los derechos a los ciudadanos de la Comunitat Valenciana de conformidad con la normativa estatal y autonómica dictada al respecto.

TÍTULO II

De la igualdad entre mujeres y hombres

CAPÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 20. De la igualdad entre mujeres y hombres

1. La Generalitat vetlará, en todo caso, para que las mujeres y los hombres puedan participar plenamente en la vida laboral, social, cultural, familiar y política sin discriminación de ningún tipo y garantizará que lo hagan en igualdad de condiciones, de acuerdo con lo previsto al efecto en la normativa vigente.

2. Los poderes públicos de la Comunitat Valenciana garantizarán la transversalidad del principio de igualdad entre mujeres y hombres en todas sus políticas.

Artículo 21. Prohibición de discriminación por razón de sexo

1. Se prohíbe cualquier tipo de discriminación por razón de sexo, ya sea directa o indirecta.

2. A estos efectos, se entiende por:

a) Discriminación directa: la situación en que se encuentra una persona que sea, haya sido o pudiera ser tratada por razón de su sexo de manera menos favorable que otra de distinto sexo en situación comparable.

b) Discriminación indirecta: la situación en que una disposición, criterio o práctica aparentemente neutra pone a personas de un sexo determinado en desventaja particular con respecto a personas del otro sexo, salvo que dicha disposición, criterio o práctica pueda justificarse objetivamente en atención a una finalidad legítima y que los medios para alcanzar dicha finalidad sean adecuados y necesarios.

Artículo 22. Prohibición de discriminación a causa de la orientación sexual

1. Todas las personas tienen derecho a no ser discriminadas por razón de su orientación sexual, y a que se respete la misma.

2. Los poderes públicos de la Comunitat Valenciana desarrollarán políticas con el fin de que se garantice dicho derecho.

Artículo 23. Principios y directrices informadores de la actuación de los poderes públicos de la Comunitat Valenciana

1. La Generalitat integrarà los principios de igualdad de trato y no discriminación en el desarrollo de sus políticas públicas, adoptando las medidas que sean necesarias para evitar la segregación laboral y para alcanzar la igualdad retributiva.

2. Los poderes públicos de la Comunitat Valenciana colaborarán para hacer efectivo el principio de igualdad entre mujeres y hombres. Asimismo, la administración de la Comunitat Valenciana colaborará con

nistració General de l'Estat i amb els ens locals perquè es faça efectiu el dit principi d'igualtat.

3. Els poders públics de la Comunitat Valenciana fomentaran l'adopció d'instruments de cooperació entre les administracions públiques i els agents socials, així com amb les associacions i altres entitats privades, per a fer efectiu el principi d'igualtat entre dones i hòmens.

4. La Generalitat adoptarà mesures per a aconseguir la plena implantació del llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu, així com per a la seua extensió a altres àmbits socials, culturals i artístics.

5. La Generalitat tindrà en consideració les dificultats específiques que en matèria d'igualtat entre hòmens i dones poden trobar les dones per pertànyer a col·lectius vulnerables.

Article 24. Desplegament

La legislació de la Comunitat Valenciana sobre igualtat de dones i homes haurà de contemplar mesures que, de conformitat amb les competències assumides, tinguen com a objecte garantir de forma real i efectiva la conciliació de la vida personal, familiar i professional, i també l'eradicació de la violència de gènere, a través de polítiques preventives i assistencials.

CAPÍTOL II

Del principi d'igualtat en l'àmbit laboral

Article 25. Del principi d'igualtat en l'àmbit laboral

La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències i d'acord amb el que estableisca la legislació de l'Estat, garantirà:

1. La igualtat de drets d'hòmens i dones en matèria d'ocupació i treball.

2. El dret de totes les persones a un treball en condicions d'igualtat, que permeta la conciliació de la vida personal, familiar i laboral i el desenrotllament humà i professional.

Article 26. Principis rectors dels poders públics valencians en l'àmbit laboral

Els poders públics valencians, en l'àmbit de les seues competències i d'acord amb el que preveu la legislació de l'Estat, fomentaran:

1. La participació de les dones i els hòmens en la vida laboral, sense discriminació de cap tipus i en igualtat de condicions.

2. La participació de les dones en el mercat de treball.

3. L'accés igual de les persones joves, dones i hòmens, al món laboral, incentivant-ne la creativitat i l'esperit emprenedor a través de l'educació superior, la formació professional i la investigació.

4. L'impuls i el foment de la responsabilitat social empresarial.

5. Polítiques actives de conciliació laboral i familiar que aposten per la corresponsabilitat familiar i garanteixen el principi d'igualtat d'oportunitats.

Article 27. Del principi d'igualtat en l'ocupació pública

La legislació reguladora de la funció pública valenciana considerarà, com un dels seus principis informadors, el d'igualtat de tracte entre hòmens i dones.

CAPÍTOL III

Del principi d'igualtat en el sistema educatiu

Article 28. Del principi d'igualtat en el sistema educatiu

1. La Generalitat garantirà el mateix dret a l'educació de dones i hòmens.

2. El sistema educatiu de la Comunitat Valenciana, per a fer efectiu este principi d'igualtat de drets de dones i hòmens, inclourà la formació en valors, que rebutjarà qualsevol forma de discriminació entre dones i hòmens, allunyada d'estereotips sexistes, a través d'una orientació acadèmica i professional que garantisca la igualtat d'oportunitats per a dones i hòmens.

3. La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències, dedicarà, en els diferents currículums educatius i formatius, una atenció especial al principi d'igualtat de dones i hòmens.

la administración General del Estado y con los entes locales para que se haga efectivo dicho principio de igualdad.

3. Los poderes públicos de la Comunitat Valenciana fomentarán la adopción de instrumentos de cooperación entre las Administraciones Públicas y los agentes sociales, así como con las asociaciones y otras entidades privadas, para hacer efectivo el principio de igualdad entre mujeres y hombres.

4. La Generalitat adoptarà medidas para lograr la plena implantación del lenguaje no sexista en el ámbito administrativo, así como para su extensión a otros ámbitos sociales, culturales y artísticos.

5. La Generalitat tindrà en consideración las dificultades específicas que en materia de igualdad entre hombres y mujeres pueden encontrar las mujeres por pertenecer a colectivos vulnerables.

Artículo 24. Desarrollo

La legislación de la Comunitat Valenciana sobre igualdad de mujeres y hombres deberá contemplar medidas que, de conformidad con las competencias asumidas, tengan como objeto garantizar de forma real y efectiva la conciliación de la vida personal, familiar y profesional, así como la erradicación de la violencia de género, a través de políticas preventivas y asistenciales.

CAPÍTULO II

Del principio de igualdad en el ámbito laboral

Artículo 25. Del principio de igualdad en el ámbito laboral

La Generalitat, en el ámbito de sus competencias y de acuerdo con lo que establezca la legislación del Estado, garantizará:

1. La igualdad de derechos de hombres y mujeres en materia de empleo y trabajo.

2. El derecho de todas las personas a un trabajo en condiciones de igualdad, que permita la conciliación de la vida personal, familiar y laboral y el desarrollo humano y profesional.

Artículo 26. Principios rectores de los poderes públicos valencianos en el ámbito laboral

Los poderes públicos valencianos, en el ámbito de sus competencias y de acuerdo con lo previsto en la legislación del Estado, fomentarán:

1. La participación de las mujeres y los hombres en la vida laboral, sin discriminación de ningún tipo y en igualdad de condiciones.

2. La participación de las mujeres en el mercado de trabajo.

3. El acceso de las personas jóvenes, mujeres y hombres, por igual, al mundo laboral, incentivando su creatividad y espíritu emprendedor a través de la educación superior, la formación profesional y la investigación.

4. El impulso y fomento de la responsabilidad social empresarial.

5. Políticas activas de conciliación laboral y familiar que apuesten por la corresponsabilidad familiar y garanticen el principio de igualdad de oportunidades.

Artículo 27. Del principio de igualdad en el empleo público

La legislación reguladora de la función pública valenciana contemplará, como uno de sus principios informadores, el de igualdad de trato entre hombres y mujeres.

CAPÍTULO III

Del principio de igualdad en el sistema educativo

Artículo 28. Del principio de igualdad en el sistema educativo

1. La Generalitat garantirà un igual derecho a la educación de mujeres y hombres.

2. El sistema educativo de la Comunitat Valenciana, para hacer efectivo este principio de igualdad de derechos de mujeres y hombres, incluirá la formación en valores, rechazando toda forma de discriminación entre mujeres y hombres, alejada de estereotipos sexistas, a través de una orientación académica y profesional que garantice la igualdad de oportunidades para mujeres y hombres.

3. La Generalitat, en el ámbito de sus competencias, dedicará, en los diferentes currículos educativos y formativos, una atención especial al principio de igualdad de mujeres y hombres.

TÍTOL III
De la defensa integral de la família

CAPÍTOL I
Disposicions generals

Article 29. De la defensa integral de la família

1. La Generalitat garantirà la defensa integral de la família, per a la qual cosa s'adoptaran, en l'àmbit de les seues competències, les mesures necessàries per a la seua protecció.

2. La Generalitat impulsarà el reconeixement institucional de la família per mitjà dels instruments adequats.

Article 30. Principis informadors de la protecció de la família

1. Les administracions públiques de la Comunitat Valenciana, a fi de fomentar la promoció i protecció de la família, dirigiran les seues actuacions a promoure el reconeixement de la importància social de les famílies, així com del valor social de la maternitat i la paternitat, i a facilitar als membres de les famílies l'exercici de les seues responsabilitats i l'exercici dels seus drets. De la mateixa manera, també dirigiran les seues actuacions a promoure la coresponsabilitat de les mares i els pares en relació amb les filles i els fills i a afavorir la conciliació de la vida personal, familiar i laboral.

2. Així mateix, es reconeix el dret de les famílies a participar en la concreció de les polítiques que els afecten a través de les associacions que treballen en este àmbit.

Article 31. De la protecció de la maternitat i la paternitat

1. La Generalitat adoptarà les mesures de suport necessàries per a fomentar i protegir la maternitat i la paternitat.

2. Les polítiques socials familiars subratllaran la importància, en interès dels fills i les filles, de l'exercici d'una maternitat i una paternitat responsables.

Article 32. Directrius i principis informadors relatius a la conciliació de la vida familiar i professional

1. La Generalitat garantirà, en l'àmbit de les seues competències, la conciliació de la vida familiar i professional.

2. Als efectes previstos en l'apartat anterior, la Generalitat adoptarà, en l'àmbit de les seues competències, entre altres, les mesures següents:

a) La promoció, d'acord amb els agents socials i econòmics, de la flexibilització dels horaris.

b) L'adopció de mesures per a afavorir la coresponsabilitat de les dones i els hòmens en l'atenció dels seus fills i les seues filles i les persones en situació de dependència.

3. La Generalitat promourà el desenrotllament de la xarxa de serveis socials que atén les persones menors d'edat, les persones majors, les persones amb discapacitat i les persones en situació de dependència, a l'efecte de garantir la compatibilitat de la vida familiar i professional i la seua millor atenció.

4. Així mateix, el Consell promourà l'adopció, per part de les administracions municipals, de mesures que permeten compatibilitzar la vida familiar i professional.

5. Les mesures de compatibilitat de la vida familiar i professional aplicables al personal al servici de les administracions públiques de la Comunitat Valenciana s'adoptaran d'acord amb el que estableix respecte d'això la normativa vigent.

Article 33. Drets de conciliació de la vida familiar i professional

La Generalitat, en l'àmbit de les seues competències i dins del respecte a la legislació bàsica estatal en la matèria, garantirà els drets següents:

1. El dret de tota persona treballadora a ser protegida per la llei davant de l'acomiadament motivat per la maternitat.

2. El dret de tota persona treballadora a un permís retribuït per causa de maternitat o paternitat en la forma en què determine la llei, amb motiu del naixement d'un fill o filla, adopció o acolliment.

3. El dret de tota persona a les prestacions socials que s'establisquen per a garantir la compatibilitat de la vida familiar i professional.

TÍTULO III
De la defensa integral de la familia

CAPÍTULO I
Disposiciones generales

Artículo 29. De la defensa integral de la familia

1. La Generalitat garantizarà la defensa integral de la família, para lo que se adoptarán, en el ámbito de sus competencias, las medidas necesarias para su protección.

2. La Generalitat impulsará el reconocimiento institucional de la familia mediante los instrumentos adecuados.

Artículo 30. Principios informadores de la protección de la familia

1. Las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana, con el fin de fomentar la promoción y protección de la familia, dirigirán sus actuaciones a promover el reconocimiento de la importancia social de las familias, así como del valor social de la maternidad y la paternidad, y a facilitar a los miembros de las familias el desempeño de sus responsabilidades y el ejercicio de sus derechos. Del mismo modo, también dirigirán sus actuaciones a promover la coresponsabilidad de los padres y las madres en relación con sus hijos e hijas y a favorecer la conciliación de la vida personal, familiar y laboral.

2. Así mismo, se reconoce el derecho de las familias a participar en la concreción de las políticas que les afecten a través de las asociaciones que trabajan en este ámbito.

Artículo 31. De la protección de la maternidad y la paternidad

1. La Generalitat adoptarà las medidas de apoyo necesarias para fomentar y proteger la maternidad y la paternidad.

2. Las políticas sociales familiares subrayarán la importancia, en interés de los hijos e hijas, del ejercicio de una maternidad y paternidad responsables.

Artículo 32. Directrices y principios informadores relativos a la conciliación de la vida familiar y profesional

1. La Generalitat garantirà, en el ámbito de sus competencias, la conciliación de la vida familiar y profesional.

2. A los efectos previstos en el apartado anterior, la Generalitat adoptará, en el ámbito de sus competencias, entre otras, las siguientes medidas:

a) La promoción, de acuerdo con los agentes sociales y económicos, de la flexibilización de los horarios.

b) La adopción de medidas para favorecer la coresponsabilidad de las mujeres y los hombres en el cuidado de sus hijos e hijas y las personas en situación de dependencia.

3. La Generalitat promoverá el desarrollo de la red de servicios sociales que atiende a las personas menores de edad, a las personas mayores, a las personas con discapacidad y a las personas en situación de dependencia, a los efectos de garantizar la compatibilidad de la vida familiar y profesional y su mejor atención.

4. Asimismo, el Consell promoverá la adopción, por parte de las administraciones municipales, de medidas que permitan compatibilizar la vida familiar y profesional.

5. Las medidas de compatibilidad de la vida familiar y profesional aplicables al personal al servicio de las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana se adoptarán de acuerdo con lo establecido al respecto por la normativa vigente.

Artículo 33. Derechos de conciliación de la vida familiar y profesional

La Generalitat, en el ámbito de sus competencias y dentro del respeto a la legislación básica estatal en la materia, garantizará los siguientes derechos:

1. El derecho de toda persona trabajadora a ser protegida por la ley frente al despido motivado por la maternidad.

2. El derecho de toda persona trabajadora a un permiso retribuido por causa de maternidad o paternidad en la forma en que determine la ley, con motivo del nacimiento de un/a hijo/a, adopción o acogimiento.

3. El derecho de toda persona a las prestaciones sociales que se establezcan para garantizar la compatibilidad de la vida familiar y profesional.

Article 34. De les famílies nombroses

Els poders públics de la Comunitat Valenciana adoptaran les mesures normatives i econòmiques necessàries per a atendre les necessitats específiques de les famílies nombroses, d'acord amb allò que s'ha establert en la legislació vigent.

Article 35. Dels drets de les persones menors d'edat en relació amb la família

1. Les persones menors d'edat tindran dret a créixer i viure amb els seus pares, si ambdós manifesten voluntat i aptitud per a la criança, i es procurarà en els casos de separació dels progenitors una convivència igualitària amb els dos.

2. Els poders públics vetlaran per la protecció del principi de corresponsabilitat en la cura i l'educació dels menors d'edat.

3. En qualsevol cas, les persones menors d'edat tindran dret a mantenir relació amb els seus pares, i es protegirà especialment el dret de les que estiguen separades d'un o d'ambdós a mantenir relacions personals i contacte directe amb ambdós progenitors de manera regular. Així mateix, tindran dret a mantenir relació amb els seus germans/es, iaïos/es i la resta de parents pròxims o acostats.

4. Sobre les relacions familiars dels fills i les filles els progenitors dels quals no conviuen, caldrà ajustar-se al que disposa la normativa vigent de la Generalitat en esta matèria.

5. En el cas de situacions de risc per a les persones menors d'edat, caracteritzades per l'existència d'un perjudici que no tinga la gravetat suficient per a justificar-ne la separació del nucli familiar, els poders públics hauran d'intervindre per a intentar eliminar, dins de la institució familiar, els factors de risc. En les situacions de desemparament, on la gravetat dels fets aconselle la separació de la família, l'entitat pública haurà d'adoptar preferentment la mesura de protecció que possibilita la permanència en un ambient familiar.

6. En l'observança d'estos drets prevaldrà sempre el major interès de la persona menor d'edat i la incidència que cada situació puga tindre en el seu desenvolupament psicològic i social.

CAPÍTOL II

De les situacions d'unió legalitzades

Article 36. De les situacions d'unió legalitzades

Serán titulars, en tot cas, dels drets i beneficis que se'ls reconega en la present carta i en les normes que els regulen, les persones que conviuen en parella, de forma lliure, pública i notòria, vinculades de manera estable, almenys durant un període ininterromput de dotze mesos, havent-hi una relació d'afectivitat, sempre que voluntàriament decidisquen sotmetre's a esta per mitjà de la inscripció de la unió en el Registre Administratiu d'Unions de Fet de la Comunitat Valenciana.

Article 37. Dret d'inscripció

Les persones que conviuen en parella tenen dret a inscriure en un registre públic la seua opció de convivència.

Article 38. Dret a la realització de pactes de convivència

Les persones que es troben en una situació d'unió legalitzada tenen dret a establir en escriptura pública els pactes que consideren convenients per a regular les seues relacions econòmiques durant la convivència i per a liquidar-les després del cessament d'esta, amb els límits establerts en la normativa de dret civil aplicable. Els dits pactes podran ser inscrits en el registre públic corresponent.

Article 39. Normativa valenciana de dret públic

Els drets i obligacions establerts en la normativa valenciana de dret públic seran aplicables als membres de la unió de fet, en especial, en matèria pressupostària, de subvencions i de tributs propis.

Artículo 34. De las familias numerosas

Los poderes públicos de la Comunitat Valenciana adoptarán las medidas normativas y económicas necesarias para atender las necesidades específicas de las familias numerosas, de acuerdo con lo establecido por la legislación vigente.

Artículo 35. De los derechos de las personas menores de edad en relación con la familia

1. Las personas menores de edad tendrán derecho a crecer y vivir con sus padres, si ambos manifiestan voluntad y aptitud para la crianza, procurándose en los casos de separación de los progenitores una convivencia igualitaria con ambos.

2. Los poderes públicos velarán por la protección del principio de corresponsabilidad en el cuidado y educación de los menores de edad.

3. En cualquier caso, las personas menores de edad tendrán derecho a mantener relación con sus padres, y se protegerá especialmente el derecho de las que estén separadas de uno o ambos a mantener relaciones personales y contacto directo con ambos progenitores de modo regular. Asimismo, tendrán derecho a mantener relación con sus hermanos/as, abuelos/as y demás parientes próximos o allegados.

4. Sobre las relaciones familiares de los hijos e hijas cuyos progenitores no conviven, se estará a lo que disponga la normativa vigente de la Generalitat en esta materia.

5. En el caso de situaciones de riesgo para las personas menores de edad, caracterizadas por la existencia de un perjuicio que no alcance la gravedad suficiente para justificar su separación del núcleo familiar, los poderes públicos deberán intervenir para intentar eliminar, dentro de la institución familiar, los factores de riesgo. En las situaciones de desamparo, donde la gravedad de los hechos aconsejara la separación de la familia, la entidad pública deberá adoptar preferentemente la medida de protección que posibilite la permanencia en un ambiente familiar.

6. En la observancia de estos derechos prevalecerá siempre el mayor interés de la persona menor de edad y la incidencia que cada situación pueda tener en su desarrollo psicológico y social.

CAPÍTULO II

De las situaciones de unión legalizadas

Artículo 36. De las situaciones de unión legalizadas

Serán titulares, en todo caso, de los derechos y beneficios que se les reconozca en la presente carta y en las normas que los regulen, las personas que convivan en pareja, de forma libre, pública y notoria, vinculadas de forma estable, al menos durante un período ininterrumpido de doce meses, existiendo una relación de afectividad, siempre que voluntariamente decidan someterse a la misma mediante la inscripción de la unión en el Registro Administrativo de Uniones de Hecho de la Comunidad Valenciana.

Artículo 37. Derecho de inscripción

Las personas que convivan en pareja tienen derecho a inscribir en un registro público su opción de convivencia.

Artículo 38. Derecho a la realización de pactos de convivencia

Las personas que se encuentren en una situación de unión legalizada tienen derecho a establecer en escritura pública los pactos que consideren convenientes para regular sus relaciones económicas durante la convivencia y para liquidarlas tras su cese, con los límites establecidos en la normativa de Derecho Civil aplicable. Dichos pactos podrán ser inscritos en el Registro público correspondiente.

Artículo 39. Normativa valenciana de derecho público

Los derechos y obligaciones establecidos en la normativa valenciana de Derecho público serán de aplicación a los miembros de la unión de hecho, en especial, en materia presupuestaria, de subvenciones y de tributos propios.

TÍTOL IV
De les persones amb discapacitat

CAPÍTOL I
Disposicions generals

Article 40. Principis rectors de l'actuació de la Generalitat en matèria de discapacitat

1. La Generalitat, d'acord amb el que disposen els articles 9.2, 10, 14 i 49 de la Constitució Espanyola i els articles 10 i 13 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, garantirà a les persones amb discapacitat i les seues famílies la no-discriminació i els seus drets a la igualtat d'oportunitats, a la integració i a l'accessibilitat universal en qualsevol àmbit de la vida pública, social, educativa o laboral.

2. Els poders públics de la Comunitat Valenciana garantirán la transversalitat de les polítiques en matèria de discapacitat.

3. Les administracions públiques de la Generalitat, en tot cas, adequaran les seues actuacions en esta matèria als principis de no-discriminació, autonomia, participació, integració, igualtat d'oportunitats i responsabilitat pública.

4. Els poders públics de la Generalitat impulsaran polítiques específiques de prevenció de les discapacitats, d'acord amb el que disposa la legislació vigent.

Article 41. Participació

Als efectes de garantir els drets, així com el principi de transversalitat previstos en l'article anterior, es reconeix el dret de les persones amb discapacitat a participar en la definició de les polítiques que els afecten a través de les associacions representatives dels seus interessos.

Article 42. Drets de les persones amb discapacitat en matèria educativa

En qualsevol de les etapes educatives, obligatòries i no obligatòries, en centres de titularitat pública de la Generalitat, centres d'una altra titularitat pública amb conveni amb la Generalitat o centres privats concertats amb la Generalitat, a les persones amb discapacitat se'ls garantirán els drets següents:

1. Dret de les persones amb necessitats educatives especials a la seua inclusió efectiva en el sistema educatiu, d'acord amb el que disposen les lleis, per mitjà de l'atenció educativa específica que per les seues necessitats especials requerisquen.

2. Dret a la detecció, identificació i atenció primerenca de l'alumnat amb necessitats educatives especials.

3. Dret a disposar dels recursos humans, materials i didàctics necessaris per a l'efectiva inclusió de l'alumnat amb necessitats educatives especials.

4. Dret a l'orientació psicopedagògica, acadèmica i professional durant el seu procés educatiu.

Article 43. De l'accessibilitat

D'acord amb el que estableix l'article anterior i en l'àmbit de les competències de la Comunitat Valenciana, els poders públics de la Comunitat Valenciana establiran les mesures necessàries per a garantir el dret a l'accessibilitat universal en qualsevol àmbit de la vida pública, social, educativa o econòmica i, específicament, l'accessibilitat espacial en les instal·lacions, edificis i servicis públics.

CAPÍTOL II
De les ajudes i prestacions

Article 44. Ajudes

La Generalitat establirà les ajudes necessàries per a fer efectius els drets reconeguts en l'articulat de la present carta. Les dites ajudes podran consistir en prestacions econòmiques, assistències tècniques, assistència personal, servicis especialitzats i ajudes i servicis auxiliars per a la comunicació.

TÍTULO IV
De las personas con discapacidad

CAPÍTULO I
Disposiciones generales

Artículo 40. Principios rectores de la actuación de la Generalitat en materia de discapacidad

1. La Generalitat, conforme a lo dispuesto en los artículos 9.2, 10, 14 y 49 de la Constitución Española y en los artículos 10 y 13 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, garantizará a las personas con discapacidad y sus familias la no discriminación y sus derechos a la igualdad de oportunidades, a la integración y a la accesibilidad universal en cualquier ámbito de la vida pública, social, educativa o laboral.

2. Los poderes públicos de la Comunitat Valenciana garantizarán la transversalidad de las políticas en materia de discapacidad.

3. Las administraciones públicas de la Generalitat, en todo caso, adecuarán sus actuaciones en esta materia a los principios de no discriminación, autonomía, participación, integración, igualdad de oportunidades y responsabilidad pública.

4. Los poderes públicos de la Generalitat impulsarán políticas específicas de prevención de las discapacidades, de acuerdo con lo dispuesto en la legislación vigente.

Artículo 41. Participación

A los efectos de garantizar los derechos, así como el principio de transversalidad previstos en el artículo anterior, se reconoce el derecho de las personas con discapacidad a participar en la definición de las políticas que les afecten a través de las asociaciones representativas de sus intereses.

Artículo 42. Derechos de las personas con discapacidad en materia educativa

En cualquiera de las etapas educativas, obligatorias y no obligatorias, en centros de titularidad pública de la Generalitat, centros de otra titularidad pública convenidos con la Generalitat o centros privados concertados con la Generalitat, a las personas con discapacidad se garantizarán los siguientes derechos:

1. Derecho de las personas con necesidades educativas especiales a su efectiva inclusión en el sistema educativo, de acuerdo con lo que dispongan las leyes, mediante la atención educativa específica que por sus necesidades especiales requieran.

2. Derecho a la detección, identificación y atención temprana del alumnado con necesidades educativas especiales.

3. Derecho a disponer de los recursos humanos, materiales y didácticos necesarios para la efectiva inclusión del alumnado con necesidades educativas especiales.

4. Derecho a la orientación psicopedagógica, académica y profesional durante su proceso educativo.

Artículo 43. De la accesibilidad

De acuerdo con lo establecido en el artículo anterior y en el ámbito de las competencias de la Comunitat Valenciana, los poderes públicos de la Comunitat Valenciana establecerán las medidas necesarias para garantizar el derecho a la accesibilidad universal en cualquier ámbito de la vida pública, social, educativa o económica y, específicamente, la accesibilidad espacial en las instalaciones, edificios y servicios públicos.

CAPÍTULO II
De las ayudas y prestaciones

Artículo 44. Ayudas

La Generalitat establecerá las ayudas necesarias para hacer efectivos los derechos reconocidos en el articulado de la presente carta. Dichas ayudas podrán consistir en prestaciones económicas, asistencias técnicas, asistencia personal, servicios especializados y ayudas y servicios auxiliares para la comunicación.

Article 45. De les prestacions per a les persones afectades de discapacitat

La Generalitat establirà mesures econòmiques, socials o altres necessàries per a aquelles persones amb algun tipus de discapacitat que contribuïsqen a fomentar la seua autonomia personal, la seua integració socioprofessional i la seua participació en la vida social de la comunitat.

CAPÍTOL III
De la llengua de signes

Article 46. Garantia del seu ús

D'acord amb el que disposa l'article 13 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, la Generalitat garantirà l'ús de la llengua de signes pròpia de les persones sordes, que haurà de ser objecte d'ensenyança, protecció i respecte.

Article 47. Desplegament normatiu

1. Als efectes previstos en l'article anterior, la Generalitat, en l'àmbit de les seues competències, dictarà totes les disposicions que siguen necessàries per a garantir a la ciutadania l'exercici del dret a l'ús de la llengua de signes, així com la seua ensenyança, protecció i respecte, i regularà l'adopció de les mesures necessàries per a promoure l'ús dels mitjans de suport a la comunicació oral.

2. La dita regulació s'inspirarà, entre altres, en els principis de transversalitat de les polítiques sobre l'exercici del dret a l'ús de la llengua de signes i mitjans de suport a la comunicació oral, accessibilitat universal, llibertat d'elecció, no-discriminació i normalització.

3. En tot cas, la dita regulació inclourà mesures en l'educació, formació i ocupació, salut, cultura, esport i oci, transports, relacions amb les administracions públiques de la Comunitat Valenciana i mitjans de comunicació social, telecomunicacions i societat de la informació.

TÍTOL V
De les persones immigrants

CAPÍTOL I
Disposicions generals

Article 48. Principis rectors de l'actuació de la Generalitat en matèria d'integració de les persones immigrants

1. El principi general és el de ple respecte a la dignitat igual de totes les persones i la garantia de no-discriminació per raó de la condició de persona immigrant.

2. Es reconeix l'equiparació de drets socials entre les persones que ostenten la condició jurídica de valencians o valencianes i les persones immigrants que resideixen a la Comunitat Valenciana, en els termes establerts en la legislació estatal i autonòmica aplicable. Es desenvoluparan polítiques actives d'integració a favor dels immigrants que es troben en territori de la Comunitat Valenciana.

3. En aquells àmbits en què la condició de persona immigrant puga comportar una situació objectiva de desigualtat es podran aplicar mesures d'acció positiva.

4. S'afavoriran polítiques efectives de participació social per a aconseguir la màxima interrelació i el màxim coneixement mutu.

CAPÍTOL II
Drets socials de les persones immigrants

Article 49. Drets socials de les persones immigrants

1. Es garanteix a les persones immigrants el gaudi dels drets socials reconeguts en la present carta, d'acord amb allò que s'ha establert en la normativa estatal sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya, així com en la normativa autonòmica en matèria d'integració de les persones immigrants a la Comunitat Valenciana.

2. La Generalitat adoptarà les mesures oportunes a fi d'assegurar el compliment dels drets establerts en el paràgraf anterior.

Artículo 45. De las prestaciones para las personas afectadas de discapacidad

La Generalitat establecerá medidas económicas, sociales u otras necesarias para aquellas personas con algún tipo de discapacidad que contribuyan a fomentar su autonomía personal, su integración socioprofessional y su participación en la vida social de la comunidad.

CAPÍTULO III
De la lengua de signos

Artículo 46. Garantía de su uso

De acuerdo con lo dispuesto en el artículo 13 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, la Generalitat garantizará el uso de la lengua de signos propia de las personas sordas, que deberá ser objeto de enseñanza, protección y respeto.

Artículo 47. Desarrollo normativo

1. A los efectos previstos en el artículo anterior, la Generalitat, en el ámbito de sus competencias, dictará cuantas disposiciones sean necesarias para garantizar a la ciudadanía el ejercicio del derecho al uso de la lengua de signos, así como su enseñanza, protección y respeto, y regulará la adopción de las medidas necesarias para promover el uso de los medios de apoyo a la comunicación oral.

2. Dicha regulación se inspirará, entre otros, en los principios de transversalidad de las políticas sobre el ejercicio del derecho al uso de la lengua de signos y medios de apoyo a la comunicación oral, accesibilidad universal, libertad de elección, no discriminación y normalización.

3. En todo caso, dicha regulación incluirá medidas en la educación, formación y empleo, salud, cultura, deporte y ocio, transportes, relaciones con las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana y medios de comunicación social, telecomunicaciones y sociedad de la información.

TÍTULO V
De las personas inmigrantes

CAPÍTULO I
Disposiciones generales

Artículo 48. Principios rectores de la actuación de la Generalitat en materia de integración de las personas inmigrantes

1. El principio general es el de pleno respeto a la igual dignidad de todas las personas y la garantía de no discriminación por razón de la condición de persona inmigrante.

2. Se reconoce la equiparación de derechos sociales entre las personas que ostenten la condición jurídica de valencianos o valencianas y las personas inmigrantes que residen en la Comunitat Valenciana, en los términos establecidos en la legislación estatal y autonómica aplicable. Se desarrollarán políticas activas de integración a favor de los inmigrantes que se encuentren en territorio de la Comunitat Valenciana.

3. En aquellos ámbitos en los que la condición de persona inmigrante pueda comportar una situación objetiva de desigualdad se podrán aplicar medidas de acción positiva.

4. Se favorecerán políticas efectivas de participación social para conseguir la máxima interrelación y conocimiento mutuo.

CAPÍTULO II
Derechos sociales de las personas inmigrantes

Artículo 49. Derechos sociales de las personas inmigrantes

1. Se garantiza a las personas inmigrantes el disfrute de los derechos sociales reconocidos en la presente Carta, de acuerdo con lo establecido por la normativa estatal sobre derechos y libertades de los extranjeros en España, así como por la normativa autonómica en materia de integración de las personas inmigrantes en la Comunitat Valenciana.

2. La Generalitat adoptarà las medidas oportunas al objeto de asegurar el cumplimiento de los derechos establecidos en el párrafo anterior.

TÍTOL VI Del sistema de garanties

Article 50. Vinculació dels poders públics

1. Els drets reconeguts en la present carta vincularan a tots els poders públics a la Comunitat Valenciana i comptaran amb la garantia arrellegada en l'article 53.3 de la Constitució Espanyola.

2. El Síndic de Greuges, com a institució de la Generalitat que té encomanada la defensa dels drets i llibertats reconeguts en la present Carta de Drets Socials, garantirà l'efectivitat d'estos drets davant dels poders públics autonòmics, en l'àmbit competencial i territorial de la Comunitat Valenciana.

Article 51. Garanties econòmiques

Els pressupostos de la Generalitat, en el marc de les disponibilitats anuals, contindran els recursos suficients per al compliment efectiu dels drets continguts en la present carta.

Article 52. Informes

El Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, el Comitè Econòmic i Social i el Consell Valencià de Cultura emetran informe, d'acord amb les seues competències respectives, de les normes de desplegament de la present carta que ho requerisquen.

Article 53

Les administracions públiques valencianes garantirán i fomentaran el dret de les persones valencianoparlants a ser ateses en la seua llengua en tot l'àmbit lingüístic del territori valencià.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació competencial

La present llei es dicta a l'empara de les competències que corresponen a la Generalitat d'acord amb el que disposen els articles 49.1.4.^a, 9.ª, 12.ª, 23.ª-28.ª; 49.3.16.^a; 50.6; 53 i 54 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, així com d'acord amb l'habilitació continguda en l'article 10.2 i 3 de l'esmentada norma.

Segona. Desplegament reglamentari

S'autoritza el Consell perquè dicte totes les disposicions que siguen necessàries per a desplegar i aplicar la present llei.

Tercera. Entrada en vigor

L'entrada en vigor de la present llei tindrà lloc l'endemà de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Per tant, ordene que tots els ciutadans, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir esta llei.

València, 15 d'octubre de 2012

El president de la Generalitat
ALBERTO FABRA PART

TÍTULO VI Del sistema de garantías

Artículo 50. Vinculación de los poderes públicos

1. Los derechos reconocidos en la presente Carta vincularán a todos los poderes públicos en la Comunitat Valenciana y contarán con la garantía recogida en el artículo 53.3 de la Constitución Española.

2. El Síndic de Greuges, como institución de la Generalitat que tiene encomendada la defensa de los derechos y libertades reconocidos en la presente Carta de Derechos Sociales, garantizará la efectividad de estos derechos ante los poderes públicos autonómicos, en el ámbito competencial y territorial de la Comunitat Valenciana.

Artículo 51. Garantías económicas

Los presupuestos de la Generalitat, en el marco de las disponibilidades anuales, contendrán los recursos suficientes para el cumplimiento efectivo de los derechos contenidos en la presente carta.

Artículo 52. Informes

El Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, el Comité Económico i Social y el Consell Valencià de Cultura informarán, de acuerdo con sus respectivas competencias, las normas de desarrollo de la presente carta que lo requieran.

Artículo 53

Las administraciones públicas valencianes garantizarán y fomentarán el derecho de las personas valencianoparlantes a ser atendidas en su lengua en todo el ámbito lingüístico del territorio valenciano.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Habilitación competencial

La presente ley se dicta al amparo de las competencias que corresponden a la Generalitat de acuerdo con lo dispuesto en los artículos 49.1.4.^a, 9.ª, 12.ª, 23.ª-28.ª, 49.3.16.^a, 50.6; 53 y 54 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, así como conforme a la habilitación contenida en el artículo 10.2 y 3 de la citada norma.

Segunda. Desarrollo reglamentario

Se autoriza al Consell para que dicte cuantas disposiciones sean necesarias para desarrollar y aplicar la presente ley.

Tercera. Entrada en vigor

La entrada en vigor de la presente ley tendrá lugar el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Por tanto, ordeno que todos los ciudadanos, tribunales, autoridades y poderes públicos a los que corresponda, observen y hagan cumplir esta ley.

Valencia, 15 de octubre de 2012

El president de la Generalitat
ALBERTO FABRA PART